

La peau douce de François Truffaut

Iñaki Revesado

Tres anys després d'analitzar els efectes sempre devastadors de les relacions triangulars en *Jules et Jim* (1961), el creador d'Antoine Doinel tornaria a prendre el model de la parella i un més en *La peau douce* (1964). Hi ha diferències importants entre ambdós films, alguns ben evidents (el triangle de *Jules et Jim* es compon de dos homes i una dona i el de *La peau douce* de dues dones i un home) i d'altres menys evidents però més profundes (com seria l'angle des del qual es contenen cada una de les històries i les conseqüències que aquestes impossibles relacions tenen en els que hi estan implicats).

En *La peau douce* els vèrtexs del triangle estan representats per Pierre Lachenay, un escriptor de prestigi especialista en les obres d'alguns dels més coneguts novel·listes de la literatura francesa; la seva dona, Franca, acomodada en el paper de "senyora de", que viu una quotidianitat burgesa que la satisfà; i per Nicole, una jove hostessa de vol, independent i alegre, que es conforma amb la vida agitada d'aeroports i hotels que ha de dur obligada per la seva feina. Creat l'argument des d'un fet real, del qual, evidentment, no en revelarem el final, la plaeta del matrimoni es veu trasbalsada quan Nicole entri en la vida de Pierre. Només els deu primers minuts del film basten a Truffaut per presentar el drama. Tot d'una sabem que Pierre és un home d'aquells que no passen massa temps amb la seva família: es tracta d'una persona que viu reclamat per múltiples compromisos professionals que el duen continuament a diferents llocs de la geografia francesa, i fins i tot, de més enllà del seu país. Sabem també que es tracta d'un pare amorós amb la seva única filla, una petita d'uns sis o set anys, i correcte i cordial amb la seva dona. Sabem igualment que la seva vida familiar s'instal·la en els tòpics burgesos (en aquest cas dels anys 60, encara que ben bé podem dir que no es troben gaire allunyats dels tòpics actuals): home d'èxit; dona desocupada, que dedica el seu temps a posar ordre en una llar que serveixi de refugi de descans al seu home; situació econòmica favorable; senyoreta de servei que s'encarrega de la nina... fins i tot els tòpics s'estenen als detalls més

habituals i superflus (bona prova n'és la conversa sobre les oposades actituds entre homes i dones al volant d'un vehicle).

Un viatge a Lisboa posarà en contacte Pierre i Nicole. Ella és una de les hostesses de l'avió que trasllada Pierre a *la ville blanche* per oferir una conferència sobre Balzac. Tot d'una s'estableix entre ells un joc de mirades que hauria d'acabar amb l'arribada a destí: típic flirteig sense més conseqüències. La fortuna, en canvi, els donarà una altra oportunitat, quan Pierre descobreixi que Nicole està hostatjada en el mateix hotel que ell. Després d'una venturosa trobada en l'ascensor, els futurs amants iniciaran una relació de només unes hores en la capital portuguesa. Temps suficient perquè Pierre compregui que l'atmosfera de la seva vida familiar l'ofega. Novament a París, Pierre torna a posar-se en contacte amb Nicole, iniciant-se així una relació continuada.

Tanmateix, l'impossible equilibri entre els vèrtexs del triangle provocarà un desenllaç no satisfactori per cap dels tres. La jove Nicole, emocionada primer pels afalacs de l'intel·lectual d'èxit, es cansarà de l'amagada relació que Pierre pretén. L'escriptor, per la seva part, sotmès d'un costat a la pressió de la seva amant, i incapacitat, per una altra banda, per encarar la situació amb la seva esposa, perdre el control de la seva existència (quina bona manera de mostra la identitat perduda i mancada de control de Pierre és l'episodi de la seva estada a Reims, quan, per poder estar acompanyat de Nicole, intenta desfer-se de la companyia d'un vell conegut). Finalment, Franca, la dona traïda, començarà a sospitar que les absències cada vegada més nombroses del marit no tenen només caire professional. Franca accepta primer

les excuses del seu home. Fins i tot és capaç d'acceptar que marxi de la casa: si l'amor s'ha acabat, si Pierre està cansat de tot plegat, és millor que cadascú faci la seva vida. El que Franca no pot tolerar és la traïció, el descobriment de la qual li serveix Pierre amb un imperdonable oblit en una butxaca dels resguard d'un revelat de fotos. A partir de llavors, Franca prepararà una revenja que ubiqüi en el seu lloc cada un dels vèrtexs.

En el film són abundants els primers plans dels personatges i d'objectes o detalls en què la càmera es deté: els clauers de les claus d'hotel, les mans en els interruptors, la palangana amb les restes de berenar... Tot això serveix a Truffaut (en deute amb el seu admirat Hitchcock) per acostar-nos el món interior dels personatges i per crear punts d'inflexió a la trama. Pierre, autèntic conductor de l'acció, passa de l'eufòria més exultant (simbolitzada en l'encesa de tots els llums de l'habitació de l'hotel) quan aconsegueix la primera cita amb Nicole, a la indecisió i quasi a l'apatia quan se sap incapaç de controlar la situació i ha de decidir entre dues dones (perfectament simbolitzat amb aquell abisme sobre el qual es precipita la mirada de Pierre, quan cerca Nicole, després de marxar enfadada del pis que ha comprat per iniciar una nova vida junts).

La peau douce va suposar la primera col·laboració de Truffaut amb Jean-Louis Richard, guionista de moltes de les seves posteriors pel·lícules. Com a anècdota, apuntar també que l'actriu que representa el personatge de Nicole, Françoise Dorléac, era la germana de Catherine Deneuve (la semblança és evident) i que malauradament va morir poc després d'acabar la pel·lícula en un accident de trànsit. ■

